

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА
МАРКЕТИНГУ

Трансформаційні зміни національної економіки в умовах євроінтеграції

7 – 8 грудня 2022 року

Дубляни 2022

Трансформаційні зміни національної економіки в умовах євроінтеграції: збірник тез VI Всеукраїнської науково-практичної конференції . – Дубляни, 2022. – 175 с.

У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Укладачі: Линдюк А.О., Хірівський Р.П., Брух О.О.

© *Кафедра міжнародних економічних відносин та маркетингу
Львівський національний університет природокористування*

р. Імплементация Загального стандарту звітності CRS є одним із міжнародних зобов'язань України як члена Глобального форуму ОЕСР з прозорості й обміну інформацією для податкових цілей. Такий крок сприятиме створенню прозорішого податкового середовища та формуванню іміджу України як надійного й рівноправного партнера в міжнародних інформаційних податкових відносинах. Окрім того, систематизований аналіз інформації, отриманий ДПС від іноземних компетентних органів, є важливим інструментом для контролю за своєчасністю та повнотою декларування активів і доходів, що підлягають оподаткуванню, виявленням незадекларованих активів і доходів, а також для боротьби з ухиленням резидентів України від сплати податків. Приєднання до Багатосторонньої угоди CRS є необхідною, проте не достатньою умовою для запровадження автоматичного обміну інформацією, який стане можливим виключно після ухвалення Україною законодавства, потрібного для імплементации Загального стандарту звітності CRS.

Бібліографічний список:

1. Огляд інструментів підтримки фінансової стійкості в умовах воєнного стану в Україні (за період 01.08 – 31.08.2022). Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymky-finansovoyi-stiykosti-v-umovakh-voennoho-4>
2. Податкова політика. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/tax-policy>
3. Митна політика. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/customs-policy>

Чумак В. Д.,
д.е.н., професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
Бражник Л. В.,
к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет

ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасних умовах господарювання головною метою управління прибутком суб'єкта підприємництва є забезпечення максимального добробуту працівників і власників підприємства та надходження доходів до державного бюджету, через сплату податку на прибуток. З метою

покращення фінансових результатів діяльності будь-якого суб'єкта підприємництва аграрної сфери доцільно організувати дієву систему управління прибутком. В управлінні прибутком суб'єкта підприємництва виокремлюють: перший етап – управління формуванням; другий етап – управління використанням; третій етап – управління розподілом. Лише ефективний механізм управління прибутком підприємства, тобто досконале його формування і використання, дозволяє в повному обсязі реалізувати намічені цілі та завдання.

Питанням формування, розподілу та управління прибутком підприємства присвячені праці багатьох вітчизняних і зарубіжних учених. Проте, дотепер не існує досконалої методології та універсальних методик застосування економічних та управлінських інструментів, що дозволили б фінансовим менеджерам проводити ефективне управління прибутком суб'єкта господарювання аграрної сфери, підвищувати рентабельність (прибутковість) виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств.

Прибуток суб'єкта господарювання – найбільш проста та, водночас, найбільш складна категорія ринкової економіки. Простота визначається тим, що прибуток є «рушійною силою» ринкової економіки, основним спонукальним мотивом діяльності підприємств, оскільки, головною метою діяльності суб'єкта господарювання є отримання прибутку. У той же час, складність даної категорії визначається багатогранністю сторін, які вона відображає, а також різноманітністю проявів, в яких виступає прибуток.

Головною метою управління прибутком сільськогосподарського підприємства є сукупність взаємопов'язаних елементів, кожний із яких виконує певну функцію, спрямовану на забезпечення досягнення максимального фінансового результату. Методичний підхід щодо управління прибутком суб'єкта господарювання, перш за все, передбачає дослідження способів об'єднання підсистем в єдине ціле та ефективну їх організацію.

Основними завданнями управління прибутком суб'єкта господарювання, на думку К. В. Ізмайлової, є наступні: визначення прибутку окремо в розрізі різних видів діяльності (операційна, інвестиційна та фінансова); оцінка рентабельності виробничо-господарської і комерційної діяльності підприємства; обґрунтування облікової, фінансової, податкової, амортизаційної та цінової податкової політики суб'єкта господарювання; оцінювання підприємницького ризику; пошук резервів нарощування чистого прибутку підприємства; виявлення напрямів збільшення прибутку шляхом оптимізації постійних та змінних витрат [1, с. 328]. Управлінські рішення при формуванні і використанні прибутку суб'єкта господарювання взаємозалежні і взаємопов'язані між собою, оскільки вони впливають на кінцеві результати виробничо-господарської діяльності підприємства. Іноді така взаємозалежність може носити суперечливий характер.

Слід зазначити, що найефективніші управлінські рішення при формуванні і використанні прибутку аграрних підприємств, можуть бути повторно використані на наступних етапах виробничо-господарської

діяльності, тому розробка того чи іншого управлінського рішення в сфері формування, використання і розподілу прибутку повинна враховувати безліч різних чинників (критеріїв). Безперечно, на величину прибутку впливає сукупність багатьох факторів, які необхідно враховувати в процесі управління. Ці чинники можна розділити на дві великі групи: зовнішні, які не залежать від підприємства, і внутрішні, на які підприємство може впливати. Таким чином, у процесі виробничо-господарської діяльності підприємства зовнішні та внутрішні фактори впливу на формування прибутку перебувають у тісній взаємозалежності та взаємозв'язку.

Прибуток сільськогосподарського підприємства є основним власним фінансовим джерелом його науково-технічного розвитку, капітальних і фінансових вкладень, удосконалення товарно-матеріальної бази та інших форм інвестування. Чистий прибуток є кінцевою метою діяльності будь-якого суб'єкта господарювання, тому досить важливо в процесі стратегічного управління прибутком врахувати всі фактори впливу на його формування і використання. Прибуток аграрного підприємства є джерелом сплати податку на прибуток, поповнення зареєстрованого (статутного) та резервного капіталів, виплати доходів акціонерам (учасникам) та виступає основним кінцевим показником виробничо-господарської діяльності. Безперечно, діяльність будь-якого підприємства спрямована на забезпечення зростання абсолютного розміру чистого прибутку, підвищення його рентабельності, а отже, основна мета діяльності суб'єкта господарювання полягає в максимізації прибутку. Таким чином, прийняття управлінських рішень у сфері виробничо-господарської діяльності підприємства впливає на розмір прибутку, який є основним власним джерелом фінансування суб'єктів господарювання аграрної сфери.

Слід зазначити, що прийняття управлінських рішень щодо формування та використання прибутку суб'єкта господарювання прямо або опосередковано впливає на його величину. Як зазначалось раніше, прибуток є основним власним джерелом фінансування розвитку сільськогосподарських підприємств, а саме з цієї причини прибуток виступає основним результативним фінансовим показником виробничо-господарської діяльності суб'єкта господарювання. Управління прибутком суб'єкта господарювання має бути спрямоване на максимізацію розміру позитивного фінансового результату від усіх видів діяльності шляхом підвищення обсягів реалізації продукції, послуг, робіт, а також ефективного управління доходами, витратами, підвищення ефективності використання матеріально-технічних та фінансових ресурсів підприємства. Як вважають вчені-економісти, прибуткова діяльність сільськогосподарських підприємств може бути забезпечена за рахунок ефективного використання всіх видів ресурсів [2, с. 264]. Ефективність роботи суб'єктів господарювання аграрної сфери, в першу чергу, залежить від ефективності прийнятих управлінських рішень, що відносяться до сфери формування та використання прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства.

Таким чином, сукупність операцій, що фіксують порядок управління формуванням та розподілом прибутку підприємства – це складна система, яка характеризується сукупністю елементів, взаємовідносинами між ними, цілісністю, впливом на зовнішнє середовище. Взаємозв'язок елементів системи базується на суперечності інтересів суб'єктів розподілу та їх симбіозі у досягненні мети діяльності підприємства. Система управління прибутком потребує раціональних правил, способів та методів формування даних, що мають важливе значення у прийнятті управлінських рішень для досягнення основної мети діяльності сільськогосподарських підприємств. З метою удосконалення ефективності управління прибутком суб'єктів господарювання аграрної сфери, доцільно: підвищувати ефективність діяльності підприємства з реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; зменшувати непродуктивні витрати шляхом їх нормування, планування, оцінки та аналізу; підвищувати якість виконуваних робіт та наданих послуг, враховуючи насиченість ринку відповідними видами діяльності; застосовувати найсучасніші механізовані і автоматизовані засоби для аналізу прибутку, його рентабельності та управління ним; впроваджувати в практику систему оперативного обліку витрат підприємства, що дасть змогу регулювати абсолютно всі витрати та раціонально використовувати власні ресурси; систематично проводити ефективну політику у сфері підготовки персоналу, оскільки зростання продуктивності праці є критерієм підвищення ефективності виробництва.

Бібліографічний список:

1. Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : МАУП, 2015. 400 с.
2. Чумак В. Д. Забезпечення прибуткової діяльності підприємств та напрями попередження їх банкрутства. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : матеріали ІІІ всеукр. наук.-практ. інтерн.-конф., м. Полтава, 31 березня 2020 р. Полтава, 2020. С. 262–265.